

UVAJANJE OTROK V VRTEC

S postopnim uvajanjem želimo otrokom omogočiti, da vstop in prve izkušnje z vrtcem delijo s svojimi starši, kateri jim predstavljate najmočnejšo čustveno podporo in razumevanje. Tako se lahko sčasoma uspešno pripravijo na vstop v širše družbeno okolje. Uvajanje otroka v vrtec je različno dolgo, zato se strokovni delavci prilagajamo otroku ob sprotne sodelovanju z vami, starši. Otroci raziskujejo nov prostor, spoznavajo nove osebe, usvajajo nov dnevni ritem. Navajajo se na nove vonjave in okuse, na ležalniki in igrače, dotike odraslih pri negi, pestovanju, tolaženju, na druge otroke in odrasle ter na prehode dejavnosti tekom dneva.

Nove okoliščine otroci različno sprejemajo.

Nekateri med njimi so na začetku nezaupljivi, negotovi, potrebujejo več podpore svojega starša s pogledom ali dotikom, tudi igrače jih na začetku ne pritegnejo, da bi se z njihovo pomočjo pomirili in sami raziskovali, kaj prijetno novega skriva njihova igralnica. Takrat je pomembno, da starši otroku pomagata premostiti zadržke, da se igrata z njimi, jih spodbujata na njim znani način, jih povabite k igri še z drugimi otroki in odraslimi, saj bo otrok preko vas začutil, kdaj je čas, da tudi on lahko zaupa pomembnim drugim osebam v njihovem življenju. Sčasoma boste lahko igralnico ob dogovoru s strokovnima delavcema oddelka za določen čas zapustili. V primeru, da se vaš otrok nikakor še ne bo zmož potolažiti pri strokovnih delavcih v času vaše odsotnosti, vas bosta strokovna delavca nemudoma poklicala, vendar je takšnih situacij malo.

Spet drugi otroci se brez zadržkov podajo v vrtčevsko pustolovščino in tipaje spoznavajo nov svet, prepustijo se toku dogajanja in radovedno čakajo, kaj se bo zgodilo. Čustvena podpora staršev pa tudi njim veliko pomeni in se preslikava pri vzpostavljanju odnosov otroka z drugimi pomembnimi posamezniki v vrtcu, tako otroki kot odraslimi.

Zato je zelo pomembno, da vsakega otroka skupaj spoznavamo, smo seznanjeni z njegovimi navadami, potrebami in se na takšen način približamo domačemu okolju, ki je otroku znano. Ločitev od staršev je pomembna prelomnica za otroka in starša, zato strokovni delavci vrtca s sočutnim razumevanjem skrbimo, da je jok otroka kratkotrajen kot je le mogoče. Občutljivejši otroci potrebujejo še večjo pozornost staršev, ko pridejo iz vrtca domov.

V vrtcu se otrokom trudimo zagotavljati prijetno klimo, razumevati otrokovo neverbalno in verbalno komunikacijo ter jim ponujamo različne spodbude na vseh področjih razvoja. Uvajalno obdobje je pomembno iz vidika izmenjave pomembnih dejstev glede potreb in navad

otroka, pa tudi različnih skrbi in razmišljanj staršev. Tako gradimo primarno zaupanje ter vzpostavljamo prijazno in spoštljivo sodelovanje za dobrobit in optimalen razvoj otroka.

Priporočila za starše

Pripravili smo vam nekaj koristnih priporočil in odgovorov na pogosta vprašanja staršev ter kako se pripraviti na uvajanje vašega otroka v vrtec, o pričakovanih odzivih otrok v tem obdobju in kako otroku olajšati prehod iz znanega družinskega kroga v novo, vrtčevsko okolje.

Smisel uvajanja je v tem, da otrok varno navezanost, ki jo je razvil v odnosu do staršev, prenese na druge pomembne ljudi v svojem življenju, tako na bližnje družinske člane in sorodnike ter v obdobju postopnega uvajanja na strokovne delavce vrtca in vrstnike v oddelku.

Priporočamo, da otroku že pred samim vstopom v vrtec omogočamo stik z drugimi osebami, tudi z različnimi prostori in situacijami v zanj varnih pogojih, saj bo tako začel uspešno razvijati prilagoditvene ter socialne in čustvene kompetence.

Psihološki in socialni vidiki uvajalnega obdobja - priprava na vstop v vrtec

- Otrok pride v vrtec kot bolj ali manj socialno spreten. Prvič je soočen s prilagajanjem situacijam, ki so nove zanj.
- Pomembno je, da otroku pomagamo, da se spoprime z njegovimi občutki in sprejemanjem novih izkušenj. Tako bomo preprečili prihodnje težave, ki bi jih lahko imel zaradi pretiranega čustvenega odzivanja.
- Otrok naj prek neposrednih izkušenj pridobi občutek, da ste čustveno stabilni starši, ki ga s svojim vzgledom lahko naučite, kako ostati miren v neznanih življenjskih okoliščinah.
- Pomembno je, da se na otrokovo potrebo po tolažbi odzovemo s čustveno dovtetnostjo in podporo.
- Kadar je otrok v stiski, se nanj odzovite tako, da ga z notranjo mirnostjo potolažite. Če v istem hipu nikakor niste mirni, poiščite drugega odraslega, da bo otroka potolažil namesto vas, ali pa si vzemite nekaj časa, da se najprej pomirite sami.
- Otroku, ki je bil večino časa samo z vami in imel stike le z najbližjimi družinskimi člani, omogočite krajšo ločenost od vas in stik z drugimi ljudmi, ki varno poskrbijo zanj.

Pomembne informacije za starše ob samem procesu uvajanja

Uvajalni sestanki in podpis pogodb – po sprejemu otroka v naš vrtec dobite obvestilo ter vabilo na uvajalni sestanek, ki ga praviloma organiziramo v maju in juniju. Seznanimo vas z organizacijskim vidikom delovanja vrtca, pomembnimi splošnimi informacijami, postopku uvajanja ter spregovorimo o zdravju in prehrani otrok.

Individualni razgovori – zelo pomembno je, da se na pogovor s strokovnima delavcema oddelka, v katerega vstopa vaš otrok, temeljito pripravite. Pripravili smo poseben obrazec, v

katerega pred samim razgovorom (ne zapisujete en mesec prej, saj se otrok lahko v kratkem obdobju celostno spreminja) zapišete pomembne informacije (hrana, spanje, tolažba, diete,...). Ob samem razgovoru predstavite svojega otroka iz razloga, da bo uvajalno obdobje potekalo v blažji obliki, saj je ločitev od vas za vašega otroka največja prelomnica v njegovem življenju, zato bo odziv verjetno čustveno intenziven. Strokovna delavca oddelka vas povabita na razgovor teden dni pred vstopom otroka v vrtec.

Starši otroka v vrtec uvajajte postopoma. Zato si prihranite najmanj teden dni dopusta, da boste lahko otroku v podporo in pomoč.

Kdo naj uvaja?

Priporočamo, da je to tisti starš, ki lažje izpelje čustveno ločitev od otroka. Seveda so v večini to mamice, saj je čustvena vez z najmlajšimi močna, a tudi očetje se že pogumno soočajo s svojo vlogo. Priporočamo pa, naj bo v času uvajanja ta oseba stalna, da za otroka ni preveč sprememb hkrati.

Ob neposrednem uvajanju otroka v vrtec starši:

- **s svojo držo, s svojim vedenjem in umirjenim glasom** sporočajte otroku, da je v vrtcu varno, prijetno, zanimivo;
- **svojega otroka razumite**, da mu je ob ločitvi težko in da je jok izraz teh občutkov, ki so popolnoma naravni;
- **nudite otroku dodatno pozornost**, ki jo ob tej spremembi potrebuje več kot jo je bil vajen do sedaj;
- **v otrokovo življenje ne vnašajte dodatnih sprememb** kot npr. odvajanje od plenic ali dude, preselitev družine ipd., saj je proces uvajanja v vrtčevsko okolje že dovolj velika sprememba;
- **upoštevajte, da redno vsakodnevno prihajanje otroka v vrtec** prispeva k temu, da se lažje in tudi hitreje prilagodi novim razmeram (dopustniške dni izkoristite pred uvajanjem otroka, da ne prihaja do prekinitev uvajanja);
- **otroku omogočite, da v vrtec prinese svojo najljubšo igračko** ali kakšen drug, njemu ljub prehodni predmet kot npr. **odejico, bombažno pleničko, ipd.**, ki zanj pomeni tolažbo in »košček doma«;
- **redno sodelujte s strokovnimi delavci**, se zanimajte za otrokovo počutje, otrokov razvoj in življenje v novem okolju, sporočajte dnevne posebnosti ter poskrbite, da ste sproti seznanjeni, kako vaš otrok sprejema vrtec ter skupaj sledite dogovorom glede čustvene podpore tako doma kot v vrtcu, ki jo otrok v obdobju uvajanja potrebuje.

Vzajemno vsakodnevno sodelovanje staršev in strokovnih delavcev vrtca je v tem občutljivem obdobju nujno.

Kaj pomeni postopno uvajanje otroka v vrtec?

To pomeni, da je uvajanje proces, ki otroku omogoča, da postopoma, ob pomoči svojih staršev, spoznava novo okolje in nove ljudi ter si na takšen način pridobiva občutek varnosti in zaupanja.

V praksi pa se ta proces izvaja tako,

- da so starši prve dni nekaj časa skupaj z otrokom v oddelku (priporočamo vsaj od 2 do 3 dni), se igrajo z njim, raziskujejo igralnico, spoznavajo igračke, knjige, igrala, nato pa ga puščajo postopoma vedno dlje časa samega v vrtcu (tako otrok preko staršev pridobiva občutek varnosti, zaupanja v novo okolje, v nove ljudi);
- da ga pustijo samega in pridejo ponj prej kot bodo hodili, ko bodo v službi (ta način se pogosteje uporabi pri starejših otrocih, ki so že zmožni biti sami nekaj časa brez staršev). Ko vzgojitelj/vzgojiteljica presodi, da je otrok lahko že sam v igralnici brez neposredne prisotnosti starša, priporočamo, da starši upoštevajo njegova/njena navodila.

Ko pridete prvi dan v vrtec s svojim otrokom, ne pozabite:

- prinesiti in oddati vzgojitelju/vzgojiteljici izpolnjeno **potrdilo o opravljenem zdravniškem pregledu** (brez zdravniškega potrdila **NI VSTOPA** v igralnico);
- prinesiti **copate** zase in za otroka;
- prinesiti **rezervna oblačila** (ni potrebno kupovati novih oblačil samo za v vrtec, otrok se bo v vrtcu umazal večkrat dnevno, njegova oblačila mu bodo prav tako lahko nudila občutek varnosti in domačnosti);
- pred vstopom v igralnico **utišati mobilni telefon**, da ste lahko osredotočeni na svojega otroka, vendar bodite kasneje ob daljši odsotnosti iz oddelka ali kasneje (po uvajalnem obdobju - v času bivanja otroka v vrtcu) **odzivni na klic** iz vrtca in strokovnim delavcem **sporočajte vse spremembe, tudi nove osebne telefonske številke.**